

Reactie Tata Steel Nederland op Wet minimum CO₂-prijs elektriciteitsopwekking

Tata Steel Nederland onderschrijft de doelen van het Akkoord van Parijs en de ambities van het Nederlandse kabinet om de CO₂- uitstoot drastisch terug te brengen.

Al vele jaren werken wij aan het terugdringen van ons energieverbruik (-30% sinds 1990) en het beperken van de CO₂-uitstoot. Dat laatste doen wij met doorbraaktechnologieën zoals Hlsarna, maar ook door het ontwikkelen van vernieuwende en circulaire productieprocessen in samenwerking met andere sectoren, zoals de chemische industrie.

Het wetsvoorstel richt zich met name op de energiesector, maar zal ons als staalbedrijf in sterke mate benadelen, wanneer wij door dit wetsvoorstel financieel gestraft zullen worden voor het recyclen van restgassen via de Nuon-centrale net buiten ons terrein. De invoering van de wet zal de positie van de Nederlandse staalindustrie op de internationale staalmarkt verzwakken en het level playing field in grote mate verstoren, mede vanwege het feit dat andere Europese landen met een dergelijke heffing deze niet toepassen op de restgassen van de staalindustrie.

Tata Steel Nederland verzoekt dan ook de recycling van restgassen in ieder geval uit te zonderen van de toepassing van de voorgenomen CO₂-belasting, dan wel ervoor zorg te dragen dat negatieve effecten ervan worden gecompenseerd.

In antwoord op vraag 5 van de consultatie zullen wij uiteenzetten op welke wijze de voorgestelde maatregel verduurzaming juist tegen gaat en onze positie op de Europese en wereldwijde staalmarkt zal verzwakken.

Vraag 5: Wat vindt u van de wijze waarop in de memorie van toelichting wordt voorgesteld om te gaan met restgassen?

Tata Steel Nederland levert jaarlijks de helft van haar restgassen (25 petajoule) – inclusief de bijbehorende ETS rechten- aan de Nuon centrale, gelegen net buiten het eigen terrein. Deze restgassen – of productiegasen- worden omgezet in elektriciteit. Dit levert 2,7 TWh aan energie op, die weer teruggestuurd wordt naar Tata Steel en gebruikt wordt in het productieproces. De met gerecyclede gasen gemaakte elektriciteit wordt niet geproduceerd voor de markt.

Zodoende worden productiegasen omgezet in energie en weer in het eigen staalproces ingezet. Nuon hoeft voor de opwekking van deze 2,7 TWh aan energie geen (nieuw) gas te gebruiken.

Wanneer Tata Steel de productiegasen niet aan Nuon zou leveren, maar uitstoten, zou ze daar geen CO₂-belasting over hoeven te betalen. Nu ze deze gasen recyclet en daarmee op het gebruik van nieuw gas voor de opwekking van elektriciteit bespaart, zou ze conform het huidige wetsvoorstel (via Nuon) belast worden voor een maatregel die juist de duurzaamheid ten goede komt. Op termijn zouden op deze wijze bedrijven die restgassen

gewoon uitstoten en niet recylen financieel worden bevoordeeld ten opzichte van bedrijven die hun restgassen wél hergebruiken.

Bovendien biedt het wetsvoorstel geen enkele duidelijkheid over de exacte invulling en reikwijdte van de gevolgen van de wet ten aanzien van restgassen. Artikel 16a.9 lid 3 ziet op de regels ten aanzien van restgassen: “Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden vastgesteld over de wijze waarop emissies worden vastgesteld bij de opwekking van elektriciteit door een warmtekrachtkoppeling en bij de opwekking van elektriciteit door middel van restgassen.”

Dit zou betekenen dat bij simpele amvb de regels voor omgang met restgassen kunnen worden vastgesteld, zonder dat de Kamer dit onderwerp kan amenderen. Bovendien geeft het geen zekerheid over de te nemen maatregel.

De tekst van de Memorie van Toelichting is duidelijker. Volgens de MvT is het de intentie “...om – net als bij WKK’s – ook hier het EU ETS systeem te volgen. Binnen het EU ETS wordt de lijn gehanteerd dat emissies van een eenheid waarin restgassen worden verbrand, niet volledig worden beschouwd als verbrandingsemissies voor elektriciteitsopwekking maar deels als procesemissie die worden toegerekend aan het productieproces waarin de restgassen zijn ontstaan. De emissies die worden toegerekend aan de elektriciteitsproductie zijn dan de totale emissie van de verbrandingseenheid minus de procesemissies. Door deze rekensystematiek ook te volgen bij de minimum CO₂-prijs wordt een onderscheid gemaakt tussen procesemissies (onbelast) en verbrandingsemissie (belast)...”

Dat klinkt best redelijk, ware het niet dat Tata Steel als één van de best presterende staalbedrijven ter wereld helemaal niet voldoende ETS rechten heeft, om de volledige CO₂-uitstoot af te dekken, zoals de Memorie van Toelichting dus onterecht stelt (pagina 7, hoofdstuk 3). De wijze waarop met procesgassen binnen ETS wordt omgegaan wordt geregeld door uitvoeringsbesluiten van de Europese Commissie. Voor de periode na 2020 moeten deze besluiten nog genomen worden. Deze kunnen bovendien tussentijds wijzigen. Alléén wanneer het tekort dat ontstaat door het EU ETS systeem financieel wordt gecompenseerd, zou een CO₂-belasting eventueel kunnen werken. Echter, deze koppeling is in het huidige voorstel niet voorzien. Wij zullen binnen het nu voorliggende voorstel alsnog worden belast voor het recylen van onze restgassen, en daarmee een nadelige concurrentiepositie op de wereld-staalmarkt krijgen.

Tata Steel Nederland heeft in november 2017 al aan de bel getrokken bij het ministerie van EZK. Tata Steel komt jaarlijks al een paar miljoen ETS rechten tekort. Met de levering van de restgassen aan Nuon, worden ook de bijbehorende ETS-rechten overgedragen. Wanneer CO₂-belasting zou worden geheven op de uitstoot na recycling van restgassen, zou deze weer één op één worden doorbelast aan Tata Steel. Dit lijkt tot een aanzienlijke kostenpost. En daarmee tot een ernstige verstoring van het level playing field ten opzichte van de staalindustrie in andere landen.